



ข่าวกระทรวงการคลัง

กลุ่มการประชาสัมพันธ์ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง โทร. 0-2273-9763 โทรสาร 0-2273-9408

www.mof.go.th

ฉบับที่ 23/2547

วันที่ 7 เมษายน 2547

มติคณะรัฐมนตรี เรื่อง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2547 เห็นชอบตามข้อเสนอของกระทรวงการคลัง ในเรื่อง กรอบหลักเกณฑ์การกระจายหุ้นรัฐวิสาหกิจให้ประชาชนทั่วไป หลักเกณฑ์การจัดสรรหุ้นให้พนักงานรัฐวิสาหกิจที่เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รวมทั้งกำหนดหลักการดูแลผลประโยชน์ของประเทศไทย ประชาชน ผู้บริโภค และพนักงานรัฐวิสาหกิจ เพื่อใช้เป็นบรรทัดฐานในการดำเนินการ ดังนี้

1. หลักเกณฑ์การกระจายหุ้นรัฐวิสาหกิจให้กับประชาชนทั่วไป

เพื่อให้การกระจายหุ้นรัฐวิสาหกิจที่เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ มีความโปร่งใส เป็นธรรม และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของรัฐวิสาหกิจอย่างแท้จริง จึงเห็นชอบการกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเสนอขายหุ้นครั้งแรก (Initial Public Offering: IPO) ในตลาดหลักทรัพย์ฯ ดังนี้

- ในการกระจายหุ้นจะให้ความสำคัญกับผู้ลงทุนในประเทศทั้งประชาชนทั่วไป และนักลงทุนสถาบัน
- ไม่มีการจัดสรรหุ้นให้ผู้มีอุปการคุณ
- มูลค่าของสถาบันการเงิน และบริษัทหลักทรัพย์ ให้จองหุ้นผ่านกระบวนการสุ่มเลือก (Random) ร่วมกับประชาชนทั่วไป
- การกระจายหุ้นให้ประชาชนทั่วไป จะจัดสรรผ่านกระบวนการสุ่มเลือก (Random) โดยวิธีการจัดสรรแบบชั้นบันไดผ่านตลาดหลักทรัพย์ฯ และให้โอกาสกับผู้จองซื้อหุ้นจำนวนน้อยเป็นสำคัญ โดยจะเปิดระยะเวลาจองให้เพียงพอ
- รัฐบาลจะถือหุ้นข้างมากไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของทุนจดทะเบียน เพื่อคงสภาพการเป็นรัฐวิสาหกิจ สำหรับรัฐวิสาหกิจที่ประกอบกิจการด้านไฟฟ้าและน้ำประปา ภาครัฐจะยังคงถือหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของทุนจดทะเบียน

ในทุกกรณี บุคคลใดไม่ว่าจะเป็นคนไทยหรือต่างประเทศจะถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 5 ของทุนจดทะเบียนไม่ได้ เว้นแต่กรณีที่ผู้ถือหุ้นเป็นส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ กองทุนรวมที่จัดตั้ง

ขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรีและมีวัตถุประสงค์มุ่งเน้นการลงทุนในหลักทรัพย์ของรัฐบาล หรือนิติบุคคลที่มีกฎหมาย เฉพาะจัดตั้งขึ้น

และ ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง นักลงทุนต่างประเทศจะถือหุ้นรวมกันเกินกว่าร้อยละ 25 ของทุนจดทะเบียน ของบริษัทไม่ได้

2. หลักเกณฑ์การจัดสรรหุ้นให้พนักงานรัฐวิสาหกิจ

เพื่อให้การจัดสรรหุ้นให้พนักงานรัฐวิสาหกิจมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น จึงมีมติให้ทบทุนมติ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 27 มกราคม 2547 เกี่ยวกับกรอบหลักเกณฑ์การจัดสรรหุ้นให้พนักงานรัฐวิสาหกิจที่ดำเนินการแปลงสภาพเป็นบริษัทมหาชนและนำหุ้นเข้าจดทะเบียนและจำหน่ายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และ เห็นชอบการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรหุ้นให้พนักงานรัฐวิสาหกิจใหม่ เป็นดังนี้

(1) ให้พนักงานได้รับผลประโยชน์ตอบแทนเป็นจำนวน 8 เท่าของเงินเดือน ณ วันก่อนการ จดทะเบียนจัดตั้งบริษัท (ผลประโยชน์ตอบแทนคำนวณจากผลต่างระหว่างราคาที่เสนอขายให้นักลงทุนทั่วไป กับราคาที่พนักงานจ่ายเงินซื้อหุ้น) และเป็นการให้ครั้งเดียวเมื่อมีการนำรัฐวิสาหกิจเข้าจดทะเบียนในตลาดหลัก ทรัพย์แห่งประเทศไทย

(2) ในการจัดสรรหุ้น รัฐต้องการสนับสนุนให้พนักงานรัฐวิสาหกิจเป็นเจ้าของหุ้น จึงให้กำหนด ทางเลือกไว้ 2 ทางเลือก เพื่อเป็นการช่วยลดภาระทางการเงินของพนักงาน โดยทั้ง 2 ทางเลือก พนักงานจะได้รับผล ประโยชน์ตอบแทนเป็นจำนวนเท่ากัน

ทางเลือกที่ 1 พนักงานจ่ายเงินซื้อหุ้นในราคาตามมูลค่าที่ตราไว้ (PAR) โดยกระทรวงการคลังจะ หาแหล่งเงินกู้ซึ่งให้สินเชื่อในอัตราดอกเบี้ยผ่อนปรน

ทางเลือกที่ 2 พนักงานไม่ต้องจ่ายเงินซื้อหุ้น โดยรัฐวิสาหกิจจ่ายแทน ในราคาตามมูลค่าที่ตรา ไว้ (PAR) ซึ่งพนักงานจะได้รับหุ้นในจำนวนที่น้อยกว่าทางเลือกที่ 1

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งเป็นผู้พิจารณาจัดสรรหุ้นให้พนักงาน ตาม หลักเกณฑ์ในข้อ (1) และ (2) โดยให้กำหนดระยะเวลาขั้นต่ำที่พนักงานต้องถือครองหุ้นไว้ด้วย

(3) กองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานรัฐวิสาหกิจนั้นๆ จะได้รับการจัดสรรหุ้นจำนวนหนึ่งใน ราคาที่เสนอขายให้กับนักลงทุนทั่วไป

3. หลักการดูแลผลประโยชน์ของประเทศชาติ ประชาชน ผู้บริโภค และพนักงานรัฐวิสาหกิจ

เห็นชอบการกำหนดหลักการดูแลผลประโยชน์ของประเทศชาติ ประชาชนผู้บริโภค และ พนักงานรัฐวิสาหกิจ เพื่อรัฐยึดเป็นกรอบในการดำเนินการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจให้เกิดประโยชน์สูงสุด ดังนี้

3.1 หลักการดูแลผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน

(1) รักษาสาธารณสมบัติและทรัพย์สินของชาติไม่ให้ตกอยู่ในการครอบครองของบุคคล กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยนำมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2542 มาใช้ ซึ่งคณะรัฐมนตรีจะอนุมัติให้ทรัพย์สินที่ได้มาโดยใช้อำนาจรัฐไปเป็นของกระทรวงการคลังหรือเป็นของบริษัทก็ได้ตามความจำเป็นแล้วแต่กรณี ส่วนสิทธิในการใช้ที่ราชพัสดุหรือสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่รัฐวิสาหกิจเคยมีอยู่ ให้บริษัทยังคงใช้ต่อไปได้ตามเงื่อนไขเดิม แต่ต้องจ่ายค่าตอบแทนเป็นรายได้แผ่นดินตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

(2) ให้ประชาชนชาวไทยมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของรัฐวิสาหกิจอย่างแท้จริง โดยเน้นจัดสรรหุ้นให้ผู้ถือหุ้นรายย่อยก่อน และจะไม่มีการจัดสรรในลักษณะที่ให้สิทธิพิเศษแก่บุคคล กลุ่มหนึ่งกลุ่มใด

(3) ป้องกันมิให้บุคคลรายใดรายหนึ่งเข้ามาครอบงำกิจการของรัฐวิสาหกิจ โดยจะดำเนินการให้มีการจำกัดสัดส่วนการถือหุ้นของผู้ลงทุนแต่ละรายไม่เกินร้อยละ 5 ของทุนจดทะเบียน และในกรณีที่เป็นนักลงทุนต่างประเทศจะถือหุ้นรวมกันได้ไม่เกินร้อยละ 25 ของทุนจดทะเบียน

(4) มีกลไกกำกับดูแลการใช้อำนาจผูกขาดอย่างเป็นระบบ เพื่อไม่ให้รัฐวิสาหกิจที่แปลงสภาพใช้อำนาจผูกขาดโดยไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภคและผู้ประกอบการรายอื่น

(5) สร้างวินัยทางการเงินให้กับรัฐวิสาหกิจและสร้างความเสมอภาคในการประกอบธุรกิจ โดยรัฐจะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการค้าประกันเงินกู้ของรัฐวิสาหกิจ

3.2 หลักการดูแลผลประโยชน์ของผู้บริโภค

(1) มีกลไกกำกับดูแลการใช้อำนาจผูกขาดอย่างเป็นระบบ เพื่อไม่ให้รัฐวิสาหกิจที่แปลงสภาพใช้อำนาจผูกขาดโดยไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค

(2) คงสถานะความเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ รัฐจะถือหุ้นในรัฐวิสาหกิจที่แปลงสภาพไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของทุนจดทะเบียน เพื่อสร้างความมั่นใจว่ารัฐวิสาหกิจจะดำเนินการที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนทั่วไปสำหรับรัฐวิสาหกิจที่ประกอบกิจการด้านไฟฟ้าและน้ำประปา รัฐจะยังคงถือหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของทุนจดทะเบียน ทั้งนี้ ไม่รวมถึงรัฐวิสาหกิจที่รัฐไม่จำเป็นต้องดำเนินการ เนื่องจากมีภาคเอกชนดำเนินการได้คืออยู่แล้ว

3.3 หลักการดูแลผลประโยชน์ของพนักงาน

(1) สร้างความมั่นคงและรักษาสิทธิประโยชน์ของพนักงาน โดยพนักงานจะได้รับสิทธิประโยชน์ไม่น้อยกว่าเดิม นับอายุงานต่อเนื่อง และไม่ปลดพนักงาน

(2) จัดสรรหุ้นให้พนักงานมีส่วนเป็นเจ้าของ พนักงานจะได้รับการจัดสรรหุ้นในราคาพิเศษเพื่อตอบแทนความร่วมมือที่พนักงานได้ร่วมกันสร้างองค์กร